

Upplivelsevandring

Att leva sig in i andra kulturer, eller hur andra har det brukar vara ett bra sätt att få igång tankarna runt vad mission är och vad jag själv kan göra. Här kommer ett förslag på hur man kan förbereda en upplivelsevandring. Den kan vara en förlängning av en missionsgudstjänst eller användas som en del av arbetet med mission i olika barngrupper.

Fem rum

Gör i ordning fem rum, eller fem åtskilda stationer.

De fem stationerna representerar hemmet, skolan, sjukhuset, kyrkan samt ett framtidsrum.

Man kan ha ett tema där alla de olika rummen hämtar sin information och inspiration från ett och samma land. Ett annat alternativ är att man låter varje rum representera ett särskilt land. Låt gärna barnen vara med och bestämma vad rummen ska innehålla.

Etnografika

Skicka gärna efter Etnografikalådorna som finns att beställa på Salt i Uppsala. Där finns det kläder, tyger och vardagsartiklar som man kan inreda rummen med.

Låt varje person som gör upplivelsevandringen få ett resepass samt en biljett. På resepasset kan man skriva vilka länder man kommer att färdas till. På resepasset skulle man även kunna ha en tipspromenad där man kryssar i rätt svar på frågor som finns upphängda i varje rum. På biljetten kan man skriva BIALs postgironummer och vad BIAL har för insamlingsmål eller tips på vad församlingen har för insamlingar och engagemang runt mission.

Låt det finnas några tipspromenadfrågor i varje rum. Antingen frågor som man kan finna svaret på i rummet eller frågor att klura ut svaren på själv. Man kan göra tipspromenaden till en tävling eller ha svaren på frågorna i sista rummet. Om upplivelsevandringen är en förlängning av en missionsgudstjänst så kan man ha en lite svårare tipspromenad för de vuxna. Ett förslag är att ta tipspromenaden på BIALs hemsida under "aktiviteter", plus ett lite enklare tipsspår för barn.

En berättare i varje rum

Låt gärna varje rum ha en berättare/berätterska som berättar om det rummet handlar om. Berättarna kan till exempel utgå från berättelser och brev som finns att tillgå på BIALs hemsida eller de förslag till berättelser som ges till varje rum. Om man inte kan ha bemannade rum så kan man förstora texter av berättelser eller brev som handlar om respektive rum. Rama in dem och häng dem vid ingången till rummet.

Om ni vill ha bilder från de olika länderna och på människor i olika situationer så är ett tips att ni använder er av gamla missionskalendrar. Om ni inte har några i er förening så kan ni fråga om Salt kan skicka några gamla exemplar av missionskalendrar eller affischer.

De olika rummen

1. HEMMET - Indien

Berättelseförslag: "En Dag i Indien" Av Berit Hofgren (*se separat dokument*)

Vid ingången till rummet kan ni visa en bild eller måla hur ett hus kan se ut. Ett rappat tegelhus med plåttak är en vanlig syn i Indien. Måla fönster och sätt upp på var sida om dörren och låt dörren in till rummet vara husets dörröppning.

Inred rummet med en kruka med vatten i, en eldstad med en vedhög och kodyngekakor som också används till bränsle. Ta lera och gammalt gräs så ser det verklighetstroget ut. Man kan även göra ett kök av gasolkök eller trangiakök. Grytor, fat och plåtmuggar som har dukats upp till en måltid. På faten kan ni lägga ris och dal - linsgryta samt chapati (bröd) och skriva lite om (recept finns på BIALs hemsida) hur man äter, att till exempel brödet används som bestick.

Hämta ny information och fakta om Indien på internet. Sätt upp informationen i rummet. Ni kan också ha ordlistor på väggarna.

Måla och bygg av papp, höns och tuppar som går runt på golvet. Lägg ut filtar och bastmattor i sovdelen.

I ett hörn av rummet kan ni ha en krydd- och marknadshörna. Lägg upp kryddor och grönsaker på olika höga bord och stolar eller kartonger.

Aktivitet

Ibland får man gå mil för att hämta vatten. Pröva på hur det är att bära en vattenkruka på huvudet. Ett tips är att från en punkt till en annan försöka balansera en hink fylld med lite sand. Stoppa sanden i en säck som ni knyter om med ett snöre och lägg sanden i hinken.

Pröva på

Gör lite linsgryta, dal och lite bröd, chapati och låt de som vill pröva att äta på indiskt sätt. Se recept på BIALs hemsida.

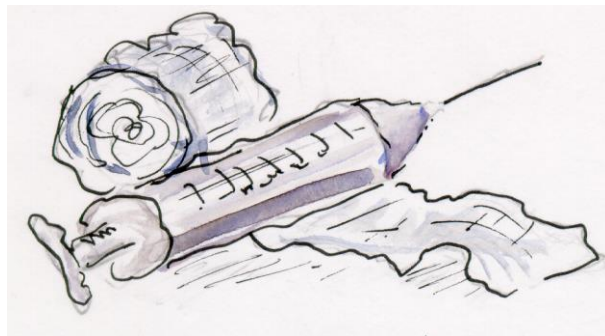
Fråga om de olika delarna som finns i kostcirkeln ingår i den favoritmat som upplevsevandrarna äter.

Faktaruta

Gör en liten faktaruta om vatten: Visa hur enkelt det är för oss i Sverige att få vatten och vilken skillnad det är i fattiga länder att få tag på vatten.

Visste du att vatten är en bristvara i många länder. Att största delen av världens sötvatten är uppbunden i polarisen. Det vatten som vi kommer åt finns ofta i floder, sjöar, marker och träsk och dessa utsätt lätt för föroreningar från fabriker och jordbruk. I rika länder som vårt, finns det reningsverk som gör att vi slipper en massa sjukdomar. Men i fattiga länder måste man oftast koka och filtrera allt vatten innan man kan dricka det, annars kan man bli sjuk. Människan består till 70% av vatten. Man kan leva utan mat i en månad. Men utan vatten klarar sig människan bara ett par dygn. Varje barn behöver minst 20 liter vatten per dag för att dricka, laga mat och ha en bra hygien. I många länder är det helt omöjligt. Tänk om man är sju i familjen och man måste vandra flera kilometer för att hämta vatten i sina vatten krukor. Hur många liter vatten orkar man då bära?

2. SJUKHUSET - Tanzania

Berättelseförslag: "Bolongwa sjukhus, Tanzania" (se separat dokument)
"Förskola Tanzania" (se separat dokument)

Låt dörren vara ingång till väntrummet. Sätt in bänkar som man kan sitta och vänta på.

Gör affischer

Affischer med hälsoundervisning, som visar hur man ska tvätta sig för att hålla hygien, att man inte skall hosta någon i ansiktet. I Tanzania kan hosta vara tecken på tuberkulos. Att man ska amma och inte ge ersättningsmjölk i flaska och andra upplysningsaffischer. Affischer om vaccinationer, barn kommer till sjukhus för att bli vaccinerade, precis som man gör i Sverige.

Dessa kan målas enkelt och hängas upp på väggarna. Affischerna är Gör en stor malariamygga i papp och skriv vad som händer när man blir biten.

Aids, många barn blir föräldralösa på grund av att så många av mammorna och papporna har dött i aids. Hämta gärna aktuell information om HIV/Aids från internet.

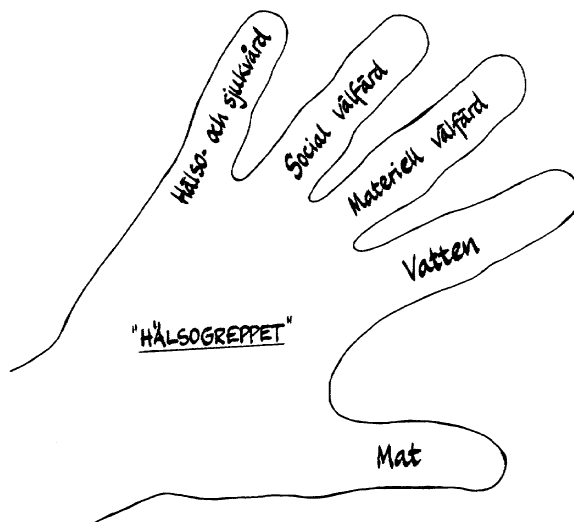
Hälsogreppshanden

Förstora upp handen, den visar vad som behövs för att man ska må bra.

Brist på vatten, eller smutsigt vatten är en stor sjukdomsorsak. Man kan få trakom som kan leda till blindhet. Sjukdomen beror på att man inte har tvål och rent vatten att tvätta sig med. Detta gör att de småsår man har fått av leken eller arbetet bli infekterade. Dessutom måste man ha rena tygbitar som man kan binda runt såren så att de håller smutsen borta.

Många kommer till sjukhuset för att de har svår diarré och parasiter. Det är åter smutsigt vatten som är boven. Diarré och parasiter kan leda till undernäring. Den som har diarré måste få mycket att dricka som kan ersätta salt, vatten och mineralförlusterna.

I Sverige kan vi köpa vätskeersättning, men man kan lätt göra egen vätskeersättning. Av världens barn dör ett barn av tio av diarre som ger uttorkning och näringsbrist.

Vätskeersättning

Ta en liter vatten

1 struken tesked salt

8 strukna teskedar socker eller honung

Blanda till allt är upplöst i vattnet

Aktiviteter

Pröva att lägga förband. Att tvätta såret rent och ha rena tygbitar över såret. Lagg förbandet på varandra eller på en docka. Smaka på vätskeersättning.

3. SKOLAN- Eritrea

Berättelseförslag: Dövskolan i Keren (*se separat dokument*)

Inred skolrummet

Måla på ett stort papper en pojke och en flicka som är på väg till skolan. Sätt upp dem på väggen. Eller skicka efter gamla missionskalendrar från Salt, där finns fina bilder att klippa ut. Ta någon av berättelserna om skolbarnen i Etiopien och Eritrea och sätt upp dem bredvid bilderna på barnen. Lägg fram en planka på två stenar, så kan elevernas bänkar i vissa delar av Eritrea se ut. Vissa har bord andra har bara en matta på marken att sitta på. Gör en svart tavla av svart papper och kanta med brun papp. På svarta tavlan kan man skriva upp engelska ord eller något annat. Lägg fram anteckningsböcker, där man har skrivit av de engelska orden som står på tavlan.

Lektioner på engelska

Redan från första årskursen får man i Eritrea lära sig engelska. Det finns så många språk i Eritrea och därför hålls lektioner i mellanstadieåldern på engelska. Därför är det viktigt att lära sig engelska tidigt. Låt barnen skriva något på engelska och hänga upp på en anslagstavla. Tex kan de som inte kan engelska lära sig att skriva "Hej jag heter ... och jag är ...år"

Aktivitet

Teckna ditt namn på teckenspråk. (*Se teckenspråksmaterial i separat dokument*)
Tipsfråga: Hur många elever skulle man kunna få plats med i detta rum?

Rastlekar

Fotboll och andra bollekar är populära och man tar det man har. Lägg fram en vanlig boll och en boll av trasor. Leka med bilar som man gjort av olika saker, till exempel av ståltråd, eller leka med dockor, till exempel en trasdocka.

Faktarutor

Sätt upp faktarutor lite här och var i rummet och illustrera med det som det handlar om. Om det står om glass så kan man till exempel göra en glasstrut med glass av crenitlera eller måla en jättelik glassportion.

Barn arbetar

Många barn får inte gå i skola därför att de måste arbeta för att familjen ska kunna få mat för dagen. Andra barn arbetar för att få ihop pengar för att kunna gå i skola. I många av världens länder måste barnen ha skoluniformer och betala en terminsavgift. Det är för att kunna betala detta som en del barn arbetar. Många tjejer får inte gå i skola därför att deras mamma vill ha hjälp i hushållet. De ska passa sina småsyskon och lära sig hushållsarbete som att laga mat, diska och mycket annat. UNICEF uppskattar att det finns runt 250 miljoner barn mellan fem och fjorton år som arbetar. 120 miljoner av dem arbetar heltid, medan resten kombinerar arbetet med studier och andra sysselsättningar. Barn från fyra år kan jobba upp till 16 timmar per dygn.

Cirka 70 % av alla barnarbetare har yrken som på något sätt är skadliga för dem. De flesta utför enformigt arbete på jordbruk, på fält, i fabriker, i hushåll och på gatorna.

Det händer ibland att barn säljs till fabriksägare av fattiga föräldrar för en summa pengar eller mot beviljandet av ett lån. Ofta blir barn lovade goda arbetsvillkor och bra lön, men blir istället utnyttjade på olika vis och lever under fruktansvärda förhållanden.

Många arbetsgivare drar fördel av barnarbetare, både direkt och indirekt. De utnyttjar barn och deras arbetskraft för att tvinga ner de vuxnas löner. Barn kräver inte lika hög lön som vuxna och är dessutom mer undergivna och fogliga.

Källa: UNICEFs hemsida 2009

Gör gärna ett diagram på hur många barn i världen som arbetar och hur många som inte kan gå i skolan på grund av att de måste arbeta. Antingen för att de måste hjälpa familjen att få in pengar för att klara vardagen, eller för att de är föräldralösa och måste arbeta.

KYRKAN - Malawi

Berättelseförslag: "Gudstjänst i Malawi", (se separat dokument)

Inred kyrkrummet

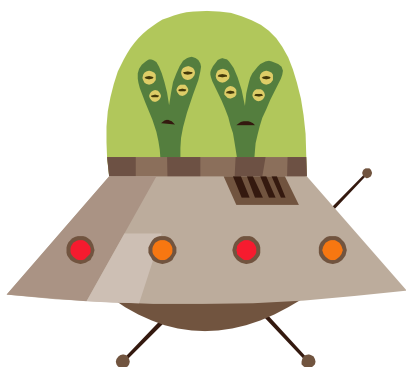
Smycka en liten del av rummet med glittergirlander, och ett kors. Sätt fram ett litet ljus och en bibel. En trumma kan få symbolisera rytmen och sången.

Gör en kyrkklocka av metallskrot. Tex ett bilfälg och ett järnrör. Häng upp fälgen i taket.

Aktivitet

Bönelåda. Här kan alla få skriva en bön för något som de tycker är extra viktigt att be om. Använd bönerna i någon gudstjänst eller i andakten. Eller sätt upp bönerna på väggen.

FRAMTIDSRUMMET

Berättelseförslag:

"TUUT på er!" av Ulf Ekängen, BIALS egen missionär i Tanzania (se separat dokument)

Brevet från BIALS knattereporter (se separat dokument)

Inred rummet

Sätt upp affischer/material om Rättvisemärkning, Aktuell EFS-kampanj

BIAL: Vart går pengarna? Hur kan man samla in pengar?

Målarhörna

Måla dina drömmar om hur du vill att världen ska vara eller om något som du kommer ihåg extra mycket från vandringen.

Dikthörna

Liknande målarhörnan.

Vad kan vi göra?

Skriv tips om vad du eller föreningen kan göra för människor i andra länder.

Anslå dagens resultat

Sätt upp dikterna, målningarna och förslagen på vad ni kan göra på en stor anslagstavla så att alla kan ta del av det.

Svaren på frågorna på tipspromenaden bör finnas någonstans här. Om det inte är så att ni gjort en tävling av den vill säga.

TIPS

Ett bra sätt att få med missionsinslag i barngruppens ordinarie samlingar kan vara att låta en del av förberedelserna för arrangemanget sträcka sig över en hel termin och kulminera i själva upplevelsevandringen. Exempel på sådant som kan förberedas:

- Göra kodynge-kokor (av lera och torrt gräs/halm)
- Göra höns och tuppar av papper/pappersmassa
- Måla affischer som illustrerar hygien, vaccinationer, amning, näringslära etc
- Göra en stor malariamygga i papp
- Göra en svart tavla och kanta med brun papp
- Måla bilder på skolbarn, skolklass
- Göra faktarutor i olika ämnen
- Göra en kyrkklocka av metallskrot
- Göra en bönelåda
- Skriva böner
- Baka bröd och koka linser

